

הנחיות להוראת המצגת "לספר או לא לספר?"

קהל היעד: כיתות ה-ו

רקע: בחברת הילדים דיווח על מעשים של ילדים נחשב הלשנה, מעשה שלילי ומגונה. מי שמלשין על חברו נחשב בוגד שמשותף פעולה עם המבוגרים נגד הילדים. התלמידים חוששים מאוד מכך, ולכן פעמים רבות גם במקרים של פגיעה בין תלמידים הדבר נשמר בסוד ולא מועבר למורים.

מטרות הפעילות:

התלמידים יעסקו בנושא של דיווח למבוגר.
התלמידים ידונו בנימוקים בעד ונגד דיווח למבוגר.
התלמידים ישתתפו בסקר הבודק מה הם היו עושים במצב שבו עליהם להחליט אם לשתף מבוגר או לא לשתף.

הרעיון: התלמידים יבחנו מצב של קונפליקט בין רצון לאי-רצון לשתף מבוגר במידע על פגיעה של תלמיד ברכוש בית הספר.
התלמידים יתנסו בבחירת נימוקים משכנעים לכל אחד מן הצדדים בניסיון להכריע ביניהם, ובסופו של דבר גם יציעו דרכי פתרון חלופיות.
את הפעילות ניתן להעביר בשיעורי חינוך וכישורי חיים.
הפעילות מלווה לכל אורכה בקול (סאונד) כדי לשוות לדיון בין הצדדים ממד מוחשי וכדי להדגים קיום מעמת (דיבייט) משכנע בין הצדדים.
ניתן להשתמש במצגת גם ללא חיבור הרמקולים, ולהקריא בכיתה את משפטי המפתח.

משך הפעילות: 45 דקות.

מהלך הפעילות:

שקופית 1 - פתיחה

בשקופית זו מוצג נושא הפעילות – "לספר או לא לספר?"
על המורה להקדים ולומר שקיימים מצבי חיים רבים שבהם אנו מתלבטים אם לשתף אחרים או לא לשתף.

לספר או לא לספר

הבא

לחצו על "הבא" להמשך.

הנחיות למורים

במקרה זה מדובר בשיתוף של מבוגר במידע על פגיעה של תלמיד ברכוש בית הספר.

שקופית 2 – סיפור המסגרת

בשקופית זו מוצג סיפור המסגרת של הפעילות – אחד מתלמידי הכיתה פגע ברכוש בית הספר (מחשב הכיתה) והמורה מודיעה שכל הכיתה תיענש בשל כך, היות שאף אחד לא קיבל אחריות למעשה. ניתן ורצוי להשמיע את הקול (סאונד) בשקופית כדי לשוות לה אותנטיות.

שאלות לדיון:

1. האם נתקלתם פעם במצב דומה בכיתה?
2. מדוע בכלל קיימת התלבטות אם לספר או לא לספר?

שקופית 3 – עמדתו של רועי

בשקופית זו מוצגת עמדתו של רועי. יש להקריא את טענתו המופיעה בבלון הדיבור מצד ימין, ולעיין עם התלמידים בנימוקים השונים. ניתן להקריא את הנימוקים, לבקש מתלמיד להקריא אותם או להשמיע אותם באמצעות לחיצה על כפתור ההשמעה שבצד כל נימוק. במשימה התלמידים נדרשים לבחור את הנימוקים המשכנעים ביותר באמצעות לחיצה עליהם. חשוב להדגיש בפני התלמידים שכל הנימוקים ראויים ונכונים, אולם בעת ניהול דיון כדאי להשתמש בנימוקים הרלוונטיים ביותר כדי לשכנע את הצד השני, וכך יש לעשות גם כאן.

העונש הכיתתי

המורה אסתי נכנסה בפנים רציניות לכיתה. היא אמרה בקול כועס: "אני יודעת שמישהו מתלמידי הכיתה הרס אתמול את המחשב של הכיתה. זה קרה בזמן שכולכם הייתם פה בשעה האחרונה של הלימודים לאחר שאני הלכתי הביתה. בסיום השיעור נאווה המורה ללשון אמרה לי שראתה שהמחשב הרוס. מאחר שאף אחד לא הודה במעשה, אני מוציאה את המחשב מהכיתה ולא יהיה פה מחשב עד שמי שהרס אותו יתודה על כך, או עד סוף השנה. אני יודעת שהמחשב הזה חשוב לכם כמו לי, יש בו תמונות מהטויל השנתי וגם הרבה ילדים משתמשים בו להכנת שיעורי בית. וזכור זאת, עד שאגלה מי עשה זאת, לא יהיה מחשב בכיתה שלנו. לבחירתכם."

בסוף יום הלימודים רועי ואייל דיברו על כך שהם יודעים מי הרס את המחשב. רועי חושב שצריך לספר למורה ואילו אייל חושב שלא.

קראו את סיפור המקרה. לאחר מכן לחצו על "הבא" להמשך. הבא הקודם

עמדתו של רועי

מהם שני הנימוקים המשכנעים ביותר לדעתכם?

אין סיבה שכל הכיתה תיענש בגלל ילד אחד.

מי שעשה את זה צריך לשאת באחריות. אם נגלה למורה, היא תכריח את הילד שהרס את המחשב לשאת באחריות.

חייבים שהמחשב יחזור לכיתה. זה הכי טוב בשביל כולם.

אם אף אחד לא יספר למורה, אולי נקבל עוד עונשים.

לא לספר למורה זה כמו לשקר לה, ולא יפה לשקר.

"צריך לספר למורה"

לחצו על מסיח כדי להדגיש אותו. לחצו על "התחל מחדש" כדי לבטל את ההדגשה. לחצו על "הבא" להמשך. הבא התחל מחדש הקודם

שקופית 4 – עמדתו של אייל

בשקופית זו מוצגת עמדתו של אייל, ומבנה השקופית דומה לזו של הקודמת. יש להקריא את טענתו של אייל המופיעה בבלון הדיבור מצד ימין, ולעיין עם התלמידים בנימוקים השונים. ניתן להקריא את הנימוקים, לבקש מתלמיד להקריא אותם או להשמיע אותם באמצעות לחיצה על כפתור ההשמעה שבצד כל נימוק. במשימה התלמידים נדרשים לבחור את הנימוקים המשכנעים ביותר באמצעות לחיצה עליהם.

חשוב להדגיש בפני התלמידים שכל הנימוקים ראויים ונכונים, אולם בעת ניהול דיון כדאי להשתמש בנימוקים הרלוונטיים ביותר כדי לשכנע את הצד השני, וכך יש לעשות גם כאן.

עמדתו של אייל

מהם שני הנימוקים המשכנעים ביותר לדעתכם?

אם נספר מי התלמיד שהרס את המחשב, הוא יתנקם בנו.

לא יפה לספר על חברינו לכיתה, גם אם הם עשו משהו לא בסדר.

צריך לתת לילד שעשה את זה הזדמנות להודות בעצמו.

אם נספר מי התלמיד שעשה את זה, התלמידים האחרים עלולים לכעוס עלינו.

אילו אנחנו הרסנו משהו בטעות, לא היינו חוצים שיגלו את זה למורה.

לחצו על מסיח כדי להדגיש אותו. לחצו על "התחל מחדש" כדי לבטל את ההדגשה. לחצו על "הבא" להמשך.

הקודם התחל מחדש הבא

שקופית 5 – "ראש בראש"

בשקופית זו מוצגים שני הצדדים באירוע זה מול זה. יש ללחוץ על כל אחד מן הצדדים כדי לשמוע את נימוקי המרכזיים. בסיום ההאזנה לנימוקי הצדדים יש להתייחס לשאלה המופיעה למטה: "אילו נימוקים נוספים אפשר להציע לעמדות של רועי ואייל?" ולעודד את התלמידים להעלות נימוקים נוספים שיכולים לשכנע את הצד השני.

ראש בראש

עמדתו של רועי

עמדתו של אייל

0 0

לחצו על הדמויות לקראת הטיעון הראשון שבחרתם. כתבו מתחת לכל כף של המאזניים את מספר התלמידים שהצביעו עבור כל עמדה ולאחר מכן לחצו ENTER כדי להטות את הכף.

הקודם הבא

שאלות לדיון:

1. איזה מהצדדים היה משכנע יותר? מדוע?
2. האם היו נימוקים שחידשו לכם או שהפתיעו אתכם?
3. האם דעתכם בנושא השתנתה בעקבות הנימוקים של אחד הצדדים?

לאחר ההאזנה לנימוקיהם של שני הצדדים ובעקבות הדיון, יש לעבור להצבעה בכיתה ולרשום מתחת לכל צד במאזניים את מספר התומכים בו. המאזניים ייטו בהתאם לתוצאה.

שקופית 6 – מה אתם הייתם עושים?

בשקופית זו התלמידים מתבקשים לחשוב כיצד ניתן לגשר בין דעותיהם של רועי ואייל. ניתנים להם שני גלגלי עזרה אשר יכולים לסייע להם למצוא פתרון ביניים- ערכיות (לשאל את עצמם עד כמה רעיון הולם את הערכים בהם הם מאמינים) ואיתור חלופות (איתור פתרונות "מחוץ לקופסה")

איך אפשר לגשר בין העמדות של רועי ואייל?

הצעה לפשרה:

ערכיות

איתור חלופות

לחצו על הגלגלים לקבלת מידע נוסף. כתבו תוכן במלבן הלבן.

הבא

הקודם

שאלות לסיכום:

1. מה למדתם מן הפעילות?
2. האם במהלך הפעילות קיבלתם כלים שתוכלו לאמץ בדיונים במשפחתכם או בין חברים? אם כן, אילו כלים?